

TE24-loppuraportti: Palvelut ja digitalisaatio -valmisteluryhmä**28.4.2025**

Palvelut ja digitalisaatio -valmisteluryhmä asetettiin 13.3.2023 tukemaan TE-palveluiden hallittua siirtoa valtiolta kunnille sekä edistämään toimeenpanoa valmistelevien tahojen yhteistyötä ja vuoropuhelua. Valmisteluryhmän puheenjohtajana toimi neuvotteleva virkamies Outi Viljamaa (30.4.2024 asti) ja erityisasiantuntija Minna Nieminen. Valmisteluryhmässä olivat edustettuina työ- ja elinkeinoministeriö, valtiovarainministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, ELY-keskukset, KEHA-keskus, TE-toimistot, Kunta- ja hyvinvointialueiden työnantajat KT sekä kuntien edustajat C6-kunnista, seutukaupungeista, kehyskunnista, pienistä kunnista, ruotsin- ja kaksikielisistä kunnista ja kaupunkipoliittisesta työryhmästä. Työryhmän sihteereinä toimivat Ilona Koto Kuntaliitosta ja Tea Nieminen KEHA-keskuksesta. Lisäksi työn tukena toimi asiantuntijasihteeristö työ- ja elinkeinoministeriöstä.

Valmisteluryhmän toimikausi oli 20.3.2023 – 31.5.2025 ja valmisteluryhmä kokoontui yhteensä 15 kertaa. Valmisteluryhmän alaisuuteen asetettiin erillinen viitearkkitehtuurityöryhmä, jonka tehtävänä oli TE2024-viitearkkitehtuurin 2.0 version työstäminen TE2024-viitearkkitehtuuri 1.0 version pohjalta. Tämän lisäksi valmisteluryhmän työskentelyä organisoitiin erillisiin työryhmiin, ns. valmistelusoluihin. Tietojärjestelmät-valmistelusolu kokoontui noin kuukauden välein työstämään tietojärjestelmiin liittyviä ratkaisuja. Palveluiden osalta valmistelu jakaantui aluksi useampaan valmistelusoluun, jotka kokoontuivat vuonna 2023 tiheämmin ja tämän jälkeen yhdistettynä ”Palvelut”-työskentelysoluna harvemmin. Sekä tietojärjestelmät että palvelut -solujen työskentelyyn osallistui yhteensä kymmeniä edustajia sekä valtionhallinnosta että kunnista.

Valmistelusolut laativat työskentelynsä organisoimiseksi työsuunnitelmat, ns. tiekartat, jotka julkaistiin Työmarkkinatorilla. Sekä valmisteluryhmän että sen työskentelysolujen valmisteluaineistoa vietiin työskentelyn aikana myös erilliseen KEHA-keskuksen ylläpitämään TE24-tietopankkiin.

Valmisteluryhmässä puhututtivat erityisesti tietojärjestelmien valmisteluun sekä käyttövelvoitteeseen liittyvät asiat, mukaan lukien yleisen avustujajärjestelmän käyttö. Näitä asioita työstettiin sekä Tietojärjestelmät-valmistelusolussa että valmisteluryhmässä, jossa jokaisessa kokouksessa kuultiin katsaus tietojärjestelmätyöskentelyn sekä Tietojärjestelmät-solun työn etenemiseen. Palveluita koskien valmisteluryhmässä esiteltiin erityisesti valtion vastuulle jääviä palvelukokonaisuuksia sekä valtio-kunnat -yhteistyössä toteutettavia palveluita, kuten työttömyysturvatehtävät sekä uusi Work in Finland -kokonaisuus. Kokouksissa kuultiin säännöllisesti tilannekatsaus myös C23-kuntien yhteiseen valmistelutyöhön ja sen etenemiseen.

Isoimmat haasteet valmisteluryhmässä liittyivät erityisesti valmistelukokonaisuuden laajuuteen, mistä johtuen valmisteluryhmän rooli muotoutui enemmän seurantaryhmän luontoiseksi ja varsinaisen asioiden valmistelu tapahtui pääsääntöisesti valmistelusoluissa. Tämä koski erityisesti tietojärjestelmiin liittyvää valmistelua. Suurimmat haasteet työskentelyssä liittyivät valmisteluvaiheen alussa erityisesti tietojärjestelmiin liittyvien prosessien ja aikataulujen kokonaiskuvan hahmottamiseen johtuen useista päällekkäisistä ja samaan aikaan valmisteltavista tietojärjestelmäkokonaisuuksista. Yhtä aikaa oli käynnissä mittava valtion tietojärjestelmä uudistus (TE-Digi), uusien ja vanhojen järjestelmien ulottaminen kuntien käyttöön sekä kokonaan uusien tukipalveluiden kehittäminen uuteen toimintaympäristöön. Myös kuntien valmistelun eritahtisuus haastoi jossakin määrin yhteistä valmistelua ja sen aikatauluttamista: toiset kunnat olivat omassa valmistelussaan jo huomattavan pitkällä ja valmisteluun oli käytettävissä enemmän resursseja kuin toisissa kunnissa. Valmistelua haastoivat myös erilaiset tulkinnat siitä, kuinka laajasti työvoimapalveluiden järjestämislaissa säädettyä tietojärjestelmien käyttövelvoitetta tulisi tulkita ja mitä tietojärjestelmiä käyttövelvoite kaikkineen sisältää.

Valmisteluryhmän työskentelyn alussa työskentelysolut laativat omat työsuunnitelmansa keskeisistä valmistelun aikana käsiteltävistä kysymyksistä. Työsuunnitelmat päivittyivät ja tarkentuivat työskentelyn aikana ja näiden antina voidaan pitää erityisesti keskeisten valmistelukokonaisuuksien sekä valmistelutahojen tunnistamista valmistelun alussa työn organisoinnin pohjaksi. Työskentelyä tuki myös riskiarviointi, joka tuotettiin ja jota ylläpidettiin toimijoiden yhteistyössä. Työskentelyn lopputulemina syntyivät myös työvoimapalveluiden viitearkkitehtuurin tarkennettu kuvaus 2.0. sekä viitearkkitehtuurin ylläpitoa ja hallinnointia koskeva malli. Tämän lisäksi valmistelutyössä tuotettiin palvelujen organisoinnin malleja erityisesti kunta-valtio -yhteistyössä tuotettavista palveluista.

Työryhmän työskentelyä haastoi valmisteltavien asioiden laajan kirjon lisäksi laaja toimijoiden joukko ja viestinnän ajantasaisuus. Viestintää tuettiin valtakunnallisen TE24-tietopankin perustamisella, jonne viestiin valmisteluaineistoja, sekä säännöllisillä uutiskirjeillä (TEM ja KEHA), webinaareilla ajankohtaisista valmisteltavista asioista sekä valtakunnallisella viestintäkampanjalla. Myös eri toimijoiden yhteinen viestintäverkosto aktivoitui valmistelun aikana.

Valmisteluryhmä ja sen alakokoonpanot (työskentelysolut) toivat yhteen kymmeniä TE24-uudistuksen valmisteluun osallistuvia asiantuntijoita sekä ministeriöistä, TE-hallinnosta että kunnista. Työskentely mahdollisti yhteisen tilannekuvan palveluiden ja tietojärjestelmien kehittämistyöhön sekä mahdollisuuden tiedon jakamiseen ja keskusteluun valmistelukokonaisuuksista. Riskienhallintatyöllä pystyttiin tuomaan esiin ne siirron ja sen valmistelun kriittiset kohdat, jotka vaativat erityistä huomioita ja seurantaa valmistelun aikana. Valmistelun tiekartat ja niiden aikataulusuunnitelmat loivat yhteistä käsitystä valmistelukokonaisuudesta ja sen edellyttämästä aikataulusta, jotta kaikkein kriittisimmät toiminnot olivat valmiina siirtoajankohtana 1.1.2025.

Vuonna 2025 valmisteluryhmä kokoontui yhteen seurantaluentoiseen kokoukseen, jossa käytiin läpi siirron onnistumista ja alkuvaiheen kokemuksia työllisyysalueilta. Siirron todettiin sujuneen hallitusti. Työskentely sekä tietojärjestelmien että palveluiden kehittämisen osalta jatkuu ja alueelliset yhteistyön ekosysteemit ovat muotoutumassa. Muun muassa työnantajapalveluiden organisoinnissa sekä työllisyysalueiden välisessä, ns. ylläalueellisessa yhteistyössä yhteistyörakenteita on syntymässä ja niiden osalta erityisesti vuosi 2025 on vielä kiireistä työskentelyn ja työskentelyn organisoinnin aikaa. Valmisteluryhmän toimikauden päättyessä 31.5.2025 kehittämistyö kunnissa ja työllisyysalueilla jatkuu, ja yhteistyö valtion, kuntien ja sidosryhmien kanssa jatkuu erityisesti työllisyyden edistämisen neuvottelukunnassa ja sen jaostoissa ja alajaostoissa.